

Pre deti a všetky Božie deti

Žalm 150, Všetko, čo dýcha, nech chváli Pána (2. časť)

Katechéza Jána Pavla II. na všeobecnej audiencii pre veriacich v aule Pavla VI. 9. januára 2002

4. Z neba sa myseľ samovoľne prenáša na zem s dôrazom na „mohutné“ Bohom spôsobené „činy“, ktoré zjavujú „jeho nesmiernu velebnosť“ (v. 2). Tieto mohutné činy opisuje žalm 105, ktorý vyzýva Izraelitov, aby „rozprávali o jeho obdivuhodných skutkoch“ (v. 2), aby „pamätali na divy, na jeho znamenania a na výroky jeho úst“ (v. 5); žalmista ešte pripomína „zmluvu, čo s Abrahámom uzavrel“ (v. 9), mimoriadny Jozefov príbeh, zázraky oslobodenia z Egypta a z cesty na púšti a napokon dar zeme. Iný žalm hovorí o úzkostných situáciách, z ktorých Pán vyslobodil tých, ktorí k nemu „volajú“; oslobodené osoby sa vyzývajú stále, aby vzdávali vďaky za divy, ktoré Boh urobil: „Nech oslavujú Pána za jeho milosrdenstvo a za zázraky v prospech ľudí“ (Ž 107, 8. 15. 21. 31). Tak je možno v našom žalme chápať vzťah k „mohutným činom“, ako hovorí hebrejský originál, čiže k mocným „zázrakom“ (porov. v. 2), ktoré Boh rozsievá v dejinách spásy. Chvála sa stáva vyznaním viery v Boha Stvoriteľa a Vykupiteľa, slávnostnou oslavou božskej lásky, ktorá sa vyjadruje tým, že tvorí a privádza k spásu, dáva život a oslobodenie.

5. Tak sa dostávame k poslednému veršu žalmu 150 (porov. v. 5c). Hebrejské slovo použité na označenie „živých“, ktorí chvália Boha, odkazuje na dych, ako sa hovorilo, ale aj na niečo vnútorné a hlboké, čo je vložené do človeka.

Ak môžeme myslieť, že celý život stvorenia je hymnusom chvály na Stvoriteľa, potom je presnejšie myslieť si, že prvé miesto v tomto zbere je vyhradené ľudskému tvorcu. Prostredníctvom ľudskej bytosti, hlavného hovorcu celého stvorenia, všetko, čo žije, chváli Pána. Dych nášho života, ktorý znamená aj sebauvedomenie, vedomie a slobodu (porov. Prís 20, 27), stáva sa spevom a modlitbou celého života, ktorý pulzuje vo vesmíre. Preto my všetci máme navzájom hovoriť „žalmy, hymny a duchovné piesne“ a vo svojich srdciach spievať Pánovi a oslavovať ho (Ef 5, 19).

6. Pri prepisovaní veršov žalmu 150 hebrejskí rukopiscí často pripomínajú menorah, povestný sedemramenný svietnik, umiestnený vo Svätyni svätých jeruzalemského chrámu. Tak našepkávajú krásnu interpretáciu tohto žalmu, pravé a vlastné Amen trvalej modlitby našich „starších bratov“: celý človek so všetkými hudobnými nástrojmi a formami, ktoré sám jeho génus vynášiel – „poľnica, harfa, citara, bubny, tance, lýry, flauty, ľubozvučné cimbaly, jasavé cimbaly“, ako hovorí žalm – ale aj „všetko, čo dýcha“ je pozvané, aby ako menorah horelo pred tvárou Svätého svätých v ustavičnej modlitbe chvály a vzdávania vďaky.

Zjednotení so Synom dokonalým hlasom celého sveta, ktorý stvoril, staňme sa aj my ustavičnou modlitbou pred Božím trónom.

Z L'Osservatore Romano, č. 2 (týždenné vydanie v taliančine) z 11. januára 2002

- Nevies, kde vlastne sme?

- Podľa mapy by sme mali byť na tom kopci oproti.

Raj Otcov púšte O neodsudzovaní

Starec hovorieval: „Nič nie je horšie ako posudzovanie.“

prevzaté, spracoval MŠ

Vydáva	internet: www.grkat-sekco.v.sk
Gréckokatolícka cirkev	e-mail: presov.sekco.v@grkatpo.sk
Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov	tel.: 051/7725 540
Ul. Martina Benku 7, 080 01 Prešov	tlač: A-print, sro., Reimanova 9, Prešov
Len pre vnútornú potrebu	Dobrovoľný príspevok: 0,10 € Neprešlo jazykovou úpravou

VI. ROČNÍK

† Farský list

Číslo 2 23. január 2011

Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

Súčasný svet je plný rôzneho napätia. Jestvuje napätie medzi Východom a Západom, medzi Severom a Juhom, na Blízkom východe, nepokoje, vojny, terorizmus, atentáty a iné druhy zla. Plytkosť manželstiev, rozpad rodín, krachujúce medziľudské vzťahy, ...

Čo chýba nášmu svetu? JEDNOTA. Spomeňme si na pápeža v blahej pamäti Jána Pavla II., ktorý svojimi cestami po celom svete objímal mnohé národy a tým zosobňoval myšlienku jednoty. Hnutie Chiary Lubichovej Focolare vzniklo aby povedalo svetu: „*Jednota, a nijaké iné slová ani myšlienky, je nádherný spôsob ako kráčať k Bohu*“.

Preto sme v Cirkvi začali „*Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov*“. Generálna audiencia pápeža Benedikta XVI. v Aule Pavla VI. vo Vatikáne mala práve túto tému. Svätý Otec sa vo svojej katechéze zamerával na jednotu kresťanov a začal slovami: „*Drahí bratia a sestry, slávime Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov, počas ktorého sú pozvaní zjednotiť sa v modlitbe všetci veriaci v Krista, aby tak svedčili o hlbokom vzťahu, ktorý jestvuje medzi ním a aby prosili o dar plného spoločenstva. K vytváraniu jednoty je práve modlitba postavená do centra: toto nám pripomína, že jednota nemôže byť jednoducho výtvorom ľudského konania; jednota je predovšetkým darom od Boha*“.

Ježiš sa v evanjeliu modlí: "...aby boli jedno ako my"(Jn 17,21). Ježiš tu predstavuje Trojicu, ako vzor jednoty pre jeho učeníkov. Čo to znamená ale byť jedno?

1. Jednota človeka samého so sebou. Znamená to byť človekom integrity, celistvosti. To znamená mať všetko pohromade, nič nesmie byť vynechané. Základným nešťastím človeka je, že je bytosťou rozbitou. Sme rozbití v sebe vo vnútri. Je v nás veľa tendencií, ktoré nás ťahajú každá iným smerom. Majú sklony trhať nás a spôsobovať, že žijeme v chaose a zmätku. Preto nerozdeľujeme to, čo Boh spojil - telesno, duševno, duchovno.

2. Byť jedno s inými. Toto je možné len vtedy, keď som človekom počúvania, otvorenosti, obety a pokory. Počúvať iných (či lepšie načúvať im) znamená mať pre nich otvorené nielen uši ale aj srdce. Zabúdať v momente na seba, a zamerať sa len na toho druhého. To si ale vyžaduje obetu.

3. Byť jedno s Bohom. Boh nás každého jedného volá, aby sme boli jedno s ním, aby sme mali účasť na jeho živote jednoty. Každý hriech a zlo je odtrhnutím sa od tejto jednoty Božej. Ja sám nie som schopný jednoty s Bohom. Tá je darom Božím. Boh ho však dáva každému.

Brat, sestra, skús pouvažovať, ako stojíš s jednotou vo svojom živote. Celý svet ju potrebuje, veriaci i neveriaci, tí čo sa oň usilujú, i tí čo po nej šliapu, proste všetci. Tak sa poďme s Cirkvou modliť za to, čo príliš často chýba nám všetkým i svetu.

Mgr. Rastislav Baka, farár

Stretnutie Pána (2. február)

Stretnutie Pána je sviatkom, ktorý sa slávi v Jeruzaleme už od 4. storočia. Na sviatok Narodenia sme oslavovali vtelenie Božieho Slova. To isté tajomstvo oslavujeme iným spôsobom na sviatok Stretnutia Pána. Cirkev múdro rozdeľuje oslavu veľkého tajomstva počas celého liturgického roka. Evanjelista

Lukáš zaradil udalosť obetovania za návštevu pastierov, ktorí sa mu prišli pokloniť. Ježišov príchod do chrámu označuje stretnutie Starej a Novej zmluvy, starého a nového chrámu. Napíňa sa proroctvo Aggea o sláve chrámu postaveného po návrate z babilonského

zajatia: „Väčšia bude sláva tohto posledného domu ako prvého.“

Starý Simeon, ktorý žiadal, aby mohol v pokoji umrieť, keďže si práve splnil svoju úlohu, sa pokladal za symbol Starého zákona, ktorý ohlasuje a očakáva príchod Nového, a keď sa ten zjaví vo svete, nezomiera, ale odchádza do ústrania.

Zmysel predstavenia (obetovania) Ježiša v

chráme neustále objasňovala liturgia, ktorá v ňom vidí uskutočnenie Malachiášovho proroctva: „I zaraz príde do svojho chrámu Panovník, ktorého vy hľadáte, a anjel zmluvy, ktorého si žiadate.“ Keď sv. Ambróz komentoval túto udalosť, napísal: „Tu môžeš vidieť, ako všetky udalosti Starého zákona boli obrazom budúcnosti.“ Ježiš symbolizuje prechod nielen od starého k novému, ale aj od čiastkového k všeobecnému, od jedného

národa k všetkým národom. Jeho spása je „pripravená pred tvárou všetkých národov,“ čo však nezmenšuje, ale zväčšuje veľkosť Izraela. Práve to je jedinečnou výsadou Izraela: Mesiáš, ktorý je „jeho slávou“, bude aj „svetlom na osvietenie pohanov“. Tým sa chce povedať, že spása je svojim spôsobom univerzálna, aj keď pochádza zo Židov.

S týmto sviatkom je spojené aj požehňavanie (svätenie) sviec. Táto svätenina

sa ukazuje prvýkrát v druhej polovici prvého tisícročia v Galii. Svieca je symbolom Krista, „svetla k osvieteniu ľudu, kráčajúceho v temnotách“. Názov „hromničné sviece“ vznikol postupne tak, keď si ľudia v ťažkých chvíľach prírodných pohrôm, hlavne búrok, doma zapalovali maličký plamienok týchto posvätených sviečok. Pritom sa modlili a verili, že skrze túto modlitbu môžu byť ochránení proti živlom, ktoré sú pre človeka nepremožiteľné.

V deň, kedy Presvätá Bohorodička s Jozefom priniesli Ježiša do chrámu, to bolo podobné. Proti veľkým udalostiam tej doby, bolo maličké dieťa naozaj ako mihotavý plamienok sviece, proti hromobití, bleskom a temnotám rozbúrených živlov.

Symbolika hromničnej sviece, nám pripomína neustále to, že Božie svetlo je vždy silnejšie než akákoľvek temnota,

ktorou človek prechádza.

Simeon je modelom človeka viery, ktorý uveril v Božie zaslúbenia a zbudoval na nich svoj život. Keď v dieťati Ježišovi spoznal Boha, Spasiteľa a Záchrancu, vzal ho do náručia a zaspieval svoju „labutiú pieseň“: „Teraz Pane prepustiš svojho služobníka v pokoji, lebo moje oči uvideli tvoju spásu, svetlo na osvietenie pohanov“. /Lk 2, 29-32/

o. Michal

Toto prikázanie sa neporuší, ak niekto túži nadobudnúť veci, ktoré patria bližnému, pokiaľ to chce dosiahnuť spravodlivými prostriedkami. Desiate prikázanie vyžaduje odstrániť z ľudského srdca závisť. Keď prorok Nátan chcel kráľa Dávida povzbudiť k ľútosti, vyrozprával mu príbeh o chudobnom, ktorý mal iba jednu ovečku, s ktorou zaobchádzal ako s vlastnou dcérou, a o boháčovi, ktorý napriek tomu, že mal množstvo svojich stád, závidel tomu chudobnému a nakoniec mu jeho ovečku ukradol. Závisť môže priviesť k najhorším zločinom. „Závisťou diabla... prišla na svet smrť“ (Múd 2,24). Závisť je jedným z hlavných hriechov. Označuje smútok, ktorý človek pociťuje nad dobrom bližneho, a nemiernu túžbu prisvojiť si toto dobro, hoci aj neoprávnené. Keď želá bližnému veľké zlo, je to smrteľný hriech.

„Budte milosrdní, ako je milosrdný váš Otec“ (Lk 6, 36). „Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa milovali navzájom... ako som ja miloval vás“ (Jn 13, 34). Nie je možné zachovávať Pánovo prikázanie, ak by šlo o vonkajšie napodobňovanie božského vzoru. Ide však o živú a z „hlbky srdca“ prameniacu

účasť na svätosti, milosrdenstve a láske nášho Boha. Jedine Duch, ktorý je „náš život“, môže urobiť „naším“ to isté zmyšľanie, aké bolo v Kristovi Ježišovi. Vtedy sa jednota odpustenia stáva možnou, lebo si navzájom odpúšťame, ako nám „odpustil Boh v Kristovi“ (Ef 4, 32).

o. Michal

Farské oznamy

- v nedeľu 23.1. po sv. liturgii o 10.hod bude v pastoračnom centre stretnutie s deťmi pripravujúcimi sa na 1. sv. prijímanie a ich rodičmi. Tieto stretnutia budú pokračovať pravidelne každú nedeľu po sv. liturgii o 10.00 hod.
- v pondelok po sv. liturgii bude kantorský kurz. V tomto čase sa budeme venovať
- pozývame všetky deti farnosti na detskú sv. liturgiu, ktoré máme stále v piatky večer o 18.00 hod.
- v nedeľu 30. januára bude pri sv. liturgiách zbierka na Katolícku univerzitu v Ružomberku.
- v utorok po sv. liturgii sa pomodlíme veľkú večiereň so sviatku Stretnutia Pána.
- v stredu slávime sviatok Stretnutie Pána. Sv. liturgie budú ráno o 8.00 (csl.) a večer o 18.00 (sl.) a na Bani o 16.00 (sl.). Pri všetkých sv. liturgiách bude požehnanie sviec a myrovanie.
- budúci týždeň je prvopiatkový. Spovedať budeme ako obvykle vždy hodinu pred sv. liturgiou okrem stredy 2. februára, kedy je sviatok Stretnutie Pána. V piatok dopoludnia budeme chodiť spovedať chorých.
- v sobotu 5. februára budeme mať pobožnosť večeradla v našom pútnickom mieste Ľutine, keďže náš dekanát má na starosti fatimskú sobotu. Z farnosti pôjde autobus, avšak budeme sa spájať aj s farnosťou z mesta a Sídliska III. preto je dôležité nahlásiť sa čo najskôr, lebo máme vyhradených iba 15 miest. Treba hneď zaplatiť zálohu 2 €. Odchod autobusu od Karmenu bude o 7.45. Vzadu na nástenke je aj plagát s programom.
- nedeľa 6. februára je prvá v mesiaci, sv. liturgia ráno o 8.00 hod. bude v cirkevnoslovanskom jazyku

Desatoro

Nebudeš túžiť po majetku svojho bližneho

Desiate prikázanie zakazuje nezriadenú žiadostivosť pochádzajúcu z nemiernej túžby po bohatstve a jeho moci, túžbu po cudzom majetku. Tá je koreňom krádeže, lúpeže a podvodu, ktoré zakazuje siedme prikázanie. „Žiadostivosť očí“ (1Jn 2,16) vedie k násilnosti a nespravodlivosti, ktoré sú zakázané piatym prikázáním. Desiate prikázanie sa vzťahuje na úmysel srdca; spolu s deviatym zhŕňa všetky príkazy Zákona. Zakazuje chamtivosť a túžbu bez miery si privlastňovať pozemské dobrá. Zakazuje nezriadenú žiadostivosť pochádzajúcu z nemiernej túžby po bohatstve a jeho moci. Zakazuje aj túžbu dopustiť sa takej nespravodlivosti, ktorou by sa poškodilo bližnému na jeho pozemskom majetku.